

Brussel, 11 oktober 2024
(OR. en)

14450/24
ADD 1

ELARG 131
COEST 554
CODEC 1931
CADREFIN 148
FIN 899
ECOFIN 1137
BUDGET 60
POLGEN 131

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	10 oktober 2024
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2024) 470 final
Betreft:	BIJLAGE bij Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's Mededeling over het groeiplan voor Moldavië

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2024) 470 final.

Bijlage: COM(2024) 470 final

Brussel, 9.10.2024
COM(2024) 470 final

ANNEX

BIJLAGE

bij

**Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees
Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's**

Mededeling over het groeiplan voor Moldavië

BIJLAGE

Maatregelen ter ondersteuning van de integratie van Moldavië in de eengemaakte markt van de EU (pijler 2)

1. Vrij verkeer van goederen en integratie in de toeleveringsketens

- (1) Sluiten van een overeenkomst betreffende de conformiteitsbeoordeling en aanvaarding (OCA) van industrieproducten om de eengemaakte markt te ontsluiten voor goederen die in Moldavië zijn vervaardigd na afstemming op het relevante EU-acquis.
- (2) Onderzoeken van oplossingen om de capaciteit en onafhankelijkheid van de kwaliteitsinfrastructuur van het land (inclusief laboratoriumtests en markttoezicht) te versterken en bevorderen van inlichtingen over de toegang tot en kansen op de markt van de EU.
- (3) Bevorderen dat de Moldavische nationale normalisatie-instelling volwaardig lid wordt van de drie officiële Europese normalisatieorganisaties, CEN, Cenelec en ETSI.

2. Bevordering van legitieme handels- en transportverbindingen en betere beveiliging van de toeleveringsketen

Sinds mei 2022 helpen de solidariteitscorridors de transportverbindingen tussen de EU, Oekraïne en Moldavië te verbeteren, wat de handel over de weg, per spoor en over de binnenwateren een impuls geeft. Daarnaast werken Moldavië en de EU nauw samen op douanegebied, met name via wederzijdse erkenning van programma's voor geautoriseerde marktdeelnemers. Moldavië zal naar verwachting in 2025 toetreden tot de Overeenkomst betreffende een gemeenschappelijke regeling inzake douanevervoer en zijn marktdeelnemers aanmoedigen ten volle gebruik te maken van de regeling inzake het douanevervoer om het proces van grensoverschrijding te vergemakkelijken. Verdere stappen zullen worden onderzocht, waaronder:

- (4) het verlenen van deskundige bijstand via het Douane-programma voor samenwerking op het gebied van douane om douaneprocessen te vereenvoudigen en te digitaliseren, met als doel legitieme bedrijfsactiviteiten te ondersteunen en voorbereidingen te treffen voor interoperabiliteit met de elektronische douaneomgeving van de EU;
- (5) het bieden van verdere toegang tot het geïntegreerd veterinaire computersysteem (Traces, Trade Control and Expert System);
- (6) het bieden van nieuwe investeringsmogelijkheden voor de ontwikkeling van prioritaire grensovergangen van het trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T) en het waarborgen van de integratie van Moldavische spoorwegsysteem in het EU-systeem, in aanvulling op reeds lopende investeringen die worden ondersteund via de Connecting Europe Facility (CEF);
- (7) het voorstellen van een verlenging van de wegvervoersovereenkomst na december 2025 en het ondersteunen van de aanpassing van de wetgeving inzake het wegvervoer;
- (8) het versterken van de samenwerking met de Vervoersgemeenschap, onder meer door versterkte steun en door Moldavië te integreren in de resultaten van het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap, met name actieplannen, en

voortgangsverslagen over de afstemming op het acquis en de ontwikkeling van TEN-T.

3. Integratie in de energiemarkt van de EU en decarbonisatie

Op basis van het gezamenlijke stappenplan voor Moldavië van de Energiegemeenschap en de Europese Commissie zal steun worden verleend aan:

- (9) de ontwikkeling van op de EU afgestemde wetgeving en daarmee verband houdende hervormingen van de energiemarkt;
- (10) investeringen die nodig zijn voor de ontwikkeling van concurrerende en duurzame energiemarkten die de weg vrijmaken voor de integratie ervan in de eengemaakte markt van de EU;
- (11) maatregelen ter voorbereiding op de toepassing van koolstofbeprijzing.

4. Integratie in de digitale eengemaakte markt

In de digitale sector zullen de maatregelen:

- (12) de omzetting en effectieve uitvoering van het acquis op het gebied van roaming en telecommunicatie vergemakkelijken, met het oog op de integratie in het “roam-like-at-home”-gebied van de EU;
- (13) de deelname van Moldavië aan de ontwikkeling en uitvoering van de toekomstige Europese portemonnee voor digitale identiteit ondersteunen en de nationale wetgeving in overeenstemming brengen met het Europees kader voor digitale identiteit en het Europees interoperabiliteitskader voor online-overheidsdiensten en grensoverschrijdende uitwisseling;
- (14) de ontwikkeling en uitvoering van de bepalingen van de digitaledienstenverordening en de digitale marktenverordening (met inbegrip van aanvullende bijstand om specifieke risico's aan te pakken) ondersteunen en mogelijke samenwerkingsmechanismen tussen de handhavingsautoriteiten van de Unie en van Moldavië onderzoeken;
- (15) de digitale infrastructuur, de veiligheid en de economie van Moldavië verder versterken; de uitrol van een breedbandnetwerk en de invoering van digitale vaardigheden in plattelandsgebieden ondersteunen;
- (16) de cyberweerbaarheid van kritieke sectoren in Moldavië versterken, met name door aanpassing aan de NIS 2-richtlijn en aan de EU-toolbox inzake 5G-cyberbeveiliging; de relevante bestuurlijke capaciteit aanzienlijk vergroten en mogelijk de weg vrijmaken voor de toegang van Moldavië tot de EU-cyberbeveiligingsreserve in het kader van de verordening cybersolidariteit;
- (17) de uitvoering versterken van de beginselen en regels van de Europese datastrategie, zoals de datagovernanceverordening, de dataverordening, de richtlijn open data en de uitvoeringsverordening betreffende hoogwaardige datasets.

5. Toegang tot de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte (SEPA)

Het verlagen van de kosten van grensoverschrijdende betalingen zal een impuls geven aan de grensoverschrijdende handel. Moldavië is bezig met het vaststellen van nationale wetgeving die de Europese Betalingsraad vereist voor deelname aan SEPA.

De EU-bijstand zal Moldavië helpen zich aan te passen aan de relevante EU-wetgeving.

6. Andere mogelijke gebieden

- (18) Ontwikkelen van strategische partnerschappen voor de voorzieningszekerheid van kritieke geneesmiddelen via toegang tot de alliantie voor kritieke geneesmiddelen.
- (19) Ontwikkelen van diensten op het gebied van e-commerce, zoals pakketbezorgdiensten, toeristische diensten en andere activiteiten, voortbouwend op het stappenplan van de Midden-Europese Vrijhandelsovereenkomst (Cefta) dat in 2020 is bekrachtigd¹.
- (20) Samenwerking op het gebied van vaardigheden en erkenning van kwalificaties, waaronder beroepskwalificaties².
- (21) Onderzoeken van deelname aan een aantal activiteiten van het Europees netwerk van openbare diensten voor arbeidsvoorziening (het netwerk van ODA's), evenals samenwerking met het netwerk ter versterking van de Moldavische openbare dienst voor arbeidsvoorziening.
- (22) Verlenen van verdere steun aan de relatering van het nationale kwalificatiekader van Moldavië aan het Europees kwalificatiekader (EKK), om de transparantie van vaardigheden en kwalificaties te bevorderen, onder meer via de werkzaamheden van de EKK-adviesgroep en steun aan het nieuw opgerichte nationale coördinatiepunt voor het EKK van Moldavië.
- (23) Aanmoedigen van samenwerking op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding, met name door het bevorderen van verdere betrokkenheid bij leer-werktrajecten en werkplekleren in het kader van de Europese Alliantie voor leerlingplaatsen door nationale en regionale organisaties.
- (24) Actieve deelname van Moldavische entiteiten aan het onderdeel werkgelegenheid en sociale innovatie (EaSI) van het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+).
- (25) Vergemakkelijken van de toetreding van Moldavië tot nieuwe relevante programma's, instrumenten, deskundigengroepen en faciliteiten van de EU, en van de deelname van Moldavië aan bestaande EU-initiatieven.

¹ "Electronic Commerce: Roadmap for dialogue on regulatory issues", Cefta, zie [Roadmap-for-regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf \(cefta.int\)](https://cefta.int/roadmap-for-regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf).

² [Aanbeveling van de Commissie \(EU\) 2023/7700 van 15 november 2023 betreffende de erkenning van kwalificaties van onderdanen van derde landen.](#)